

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA VOLYA

ЗА
СОБОРНІСТЬ
САМОСТІЙНІСТЬ
ТА
ДЕМОКРАТІЮ
УКРАЇНИ

РІК LXV. Ч. 2. СКРЕНТОН, ПА, ЧЕТВЕР, 9 СІЧНЯ 1975.

ЦІНА 25 ЦЕНТІВ — PRICE 25 CENTS SCRANTON, PA. 18503 JANUARY 9, 1975. YEAR LXV. No. 2.

Що в світі:

1975 РІК — РІК УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ

Президія Світового Конгресу Вільних (СКВУ) окремим комунікатом проголосила 1975 рік — Роком Української Жінки. У цьому комунікаті сказано:

"З а к л и каємо українську спільноту віддати належну пошану піонеркам українського жіночого руху: Наталії Кобринській, Олені Доброграєвій, Улянні Кравченко, Ользі Кобилянській, Олені Пчілі, Софії Русовій, Олені Кисилевській та іншим, які своїми зусиллями відкрили українській жінці шляхи до рівноправності в нашому народі.

"Закликаємо проводити наших громадських організацій і установ в 1975 році належно відзначити важливий вклад праці українського жіноцтва в усі ділянки нашого суспільного життя. Цей вклад праці був зразком ідеї, жертвості та національної єдності, доказом чого є дія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій упродовж останнього чверть століття.

"З а к л и каємо українське жіноцтво у вільному світі в 1975 році:

"1) Посилити заходи, щоб

в організаційних рядах наших жіночих організацій знайшлися всі національно свідомі українські жінки;

"2) Зміцнити акцію оборони невинно засуджених і переслідуваних українських жінок в Україні, ССРСР і його сателітних країнах;

"3) Взяти участь у міжнародних акціях, організованих в рамках Організації Об'єднаних Націй чи поодинокими країнами — з'ясувати там становище українського жіноцтва до сучасних подій у світі, а зокрема в поневоленій Україні;

"4) Настирливо продовжувати працю в українській родині, серед української дітвори і молоді, в наших церквах і суспільних організаціях — змагаючись в них за українську духовність та зміцнюючи їхню відпорність на всі небезпеки впливу нашої оточення та віддалення від українського материка.

"Хай 1975 рік буде черговою нагодою зміцнення сили українських жіночих організацій, їхніх успіхів у праці для добра української спільноти у вільному світі і неокореного українського народу в Україні.

ОРДАНЬ РІЧКА РОЗЛИЛАСЬ

Moderato

Op - dana ri - ka ros - za - nals'. Cha - ni - to, cha - ni - to,

Op - dana ri - ka ros - za - nals'. Ni - za, ni - za ni - ste

Cha - ni - to, cha - ni - to, ni - za, ni - za ni - ste

Op - dana ri - ka ros - za - nals'. Cha - ni - to, cha - ni - to,

Op - dana ri - ka ros - za - nals'. Ni - za, ni - za ni - ste

Op - dana ri - ka ros - za - nals'. Cha - ni - to, cha - ni - to,

Op - dana ri - ka ros - za - nals'. Ni - za, ni - za ni - ste

Ордань річка розлилась, Хрест пливе, хрест пливе
Славте, славте, На великій воді,
Ордань річка розлилась, Плив, хресте Божий,
Вода, вода чиста Через ріки, через моря,
Розливалася з берегів, Не минай України,
Мати, Мати Божа Де розп'ята вся земля.
Умивалася в тій воді. Дніпро, Дніпро річка
Ордань, Ордань річка розлилась.

П. Білянин

Що в Америці:

ЗОЛОТА ГАРЯЧКА І ВЕЛИКЕ БЕЗРОБІТТЯ

На початку 1975 року американський уряд проголосив, що громадяни можуть купувати золото на вільному ринку. Цим проголошенням уряд скасував заборону продавати і купувати золото, яка тривала 41 років, від часу великої кризи в 1933 році.

Це проголошення уряду викликало мішану реакцію. Одні кинулися купувати золото, щоб в такий спосіб інвестувати свої ощадності, а другі поставилися з резервою, бо ніхто не може передбачити який відгомін вартість золота буде на міжнароднім ринку. Дотепер вартість однієї унції золота дійшла до \$200.

В тому самому часі, коли в Америці панує золота гарячка, безробіття, як офіційно подало міністерство праці, дійшло до 6 і пів мільйона осіб. Це велике безробіття постало в наслідок звільнення робітників з праці у великих фабриках авт ("Дженерал Мотор", "Форд Мотор Компані", "Крайслер Корпорейшн", "Американ Мотор Корпорей-

шин") та таких фабриках, як "Вейергойзер", "Аркенсо Бест", "Ріверсайд Форнічор", "Інтернейшенел Пейпер", "Юнайтет Ейркрафтс" та інші.

Багато фабрик позвільняли робітників, на так званій, короткий час, тобто на кілька тижнів, не запевняючи робітників, що вони їх знову покличуть до праці.

Коли до того взяти ще зріст цін на продукти та фабричні вироби, як також подорожіння засобів комунікації та енергії, то речесія щораз більше і більше наближається до великої кризи.

Такий економічний стан викликає у багатьох людей хвилювання і страх перед невідомим завтра, а внаслідок того підвищується і золота гарячка. Люди, що мають ощадності купують за них золото, бо переконані, що золото все буде мати якусь вартість тоді, коли після звільнення робітників з праці у великих фабриках авт ("Дженерал Мотор", "Форд Мотор Компані", "Крайслер Корпорейшн", "Американ Мотор Корпорей-

ХРОНІКА ПОДІЙ ТИЖНЯ

• Цьогорічні святкування Різдва Христового в Святій Землі проходили під строгою контролею ізраїльських військ, щоб запобігти дальшим актам терору з боку арабських терористів. Тому тільки мала кількість прохан відвідала Вифлеєм, як теж не багато людей взяло участь у процесії в Єрусалимі. Напередодні Різдва Папа Павло Шостий склав заяву, що Єрусалим повинен бути святим місцем для християн, жидів і мусульман. Ця заява Папи покривається з його попередньою пропозицією, щоб надати Єрусалимові міжнародний статус з правом доступу до цього міста для всіх людей.

• Між Єрусалимом і Вашингтоном помітне дипломатичне напруження, викликане розходженнями між обидвома країнами щодо дальшої фази переговорів для встановлення миру на Близькому Сході.

Державний секретар Гері Кіссіджер виявив, що Ізраїль не готов теper на дальші уступки і відтягнення з Синаю, поки Єгипет не складе мирної заяви та не докаже, що він готовий на дійсне замирення. Тим часом, на запрошення советського уряду до Москви виїхав новийменований єгипетський міністер війни Абдель Гамалі та міністер закордонних справ Ізмаїл Фам. У Москві хочуть затіснення єгипту.

• Єгипетські країни за винятком Сирії, не дуже поспішають купувати зброю в Советському Союзі, бо знають, що тим попадають у залежність від Москви, тому напр. Кувейт і Савді Арабія не дає грошеву допомогу для Єгипту для закупу модерної зброї у Франції. Несподіване

відкликання візити генсекретаря Л. Брежнев до Єгипту вказувало б на те, що ССРСР поставив завелику ціну за свою зброю і допомогу і що між Москвою і арабськими країнами виринули поважні непорозуміння.

• Американське воєнне летунство випробувало новий тип бомбовика Б-1, яким планують заступити попередній, відомий тип Б-52. Ціна такого одного літака вноситься сьогодні \$76 мільйонів. Летунство планує закупити покищо 240 таких літаків. Новий літак менший від Б-52, але вміщає в собі вчетири рази більше вантажу, як теж має дальше засяг. Екологісти, тобто оборонці чистоти в природі, внесли протест проти продукції нового бомбовика з причини викликуваного ним надмірного гуку, який шкідливий для довкілля.

• Як подало Бюро Опитування Гелупа, популярність президента Форда впала, бо аж 41 відсотків опитуваних осіб заявили, що він не виконує належних своїх обов'язків, і тільки 42 відсотків схвалює його дії. Найбільше невдоволене населення рішеннями заходами президента в поборюванні інфляції, і безробіття. Багато людей вважає, що його закордонні поїздки не приносять користі, і президент повинен би полагоджувати найперше внутрішні справи.

• Російський дисидент академік А. Сахаров повідомив західних кореспондентів, що советська тайна поліція веде інтенсивні розшуки, щоб викрити видавців лідівського католицького підпільного часопису. У зв'язку з цим переведено ревізії і арешти в Литві та по всьому

"ШАШКЕВИЧІЯНА У ДРУГОМУ ДЕСЯТИРІЧчі" ІСНУВАННЯ

В місяці листопаді 1974 р. сталося чергове число "Шашкевичіани", яке запіває дальший розвій цього збірника в другому десятиріччі.

Зміст числа дуже різноманітний, почавши від перекладів творчості Пробудителя на англійську мову та з рідкісних його віршів з польської на українську, кінчаючи ревізійною студією о. д-ра О. Барана про "Питання українського патріархату в часі смерті Маркіяна Шашкевича". В цьому числі, є праці

таких ще авторів, як д-р Василь Лев, Анатоль Курдирик, М. Павленко — Луців та інші.

Як відомо, при "Шашкевичіні" появляється також "Бібліотека Шашкевичіани", яка доповняє тематику цього цінного збірника.

Збірники "Шашкевичіани" та "Бібліотека Шашкевичіани" видає Інститут — Заповідник Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі, а редактором обох серій є від початкування цих публікацій, д-р Михайло Марунчак.

Що в Україні:

ГРИГОРІЙ КОСИНКА, ТА НЕ ТАКИЙ

У "Народній Волі" (ч. 47, 1974 р.) було відзначено 40-річчя трагічної смерті Григорія Косинки. У підсоветській українській пресі відмічено 75-ту річницю з дня його народження (1899), але промовчано і низку творів письменника, та нічого не згадано про дату смерті і обставини, серед яких загинув так рано цей талановитий письменник.

Згадують комуністи твори Косинки "Товариш Гавриш", "За ворітьми", "Політика", але промовують "На золотих богах", "В житах", "Анкету" і інші твори, щоб якось представити його для молодшого покоління, як "співця селянської бідноти" і замазати старі "гріхи" Г. Косинки, тобто його "куркульську ідеологію". А згадувати про смерть Г. Косинки вже аж ніяк, бо треба б сказати, що цю талановиту людину скосила на 35-му році життя чекістська кула за постановою колегії Найвищого Суду ССРСР.

СССР, у пошукуванні за особами, що беруть участь у цьому виданні. Крім лідівської поліції поновила переслідування жидівських інтелектуалістів і культурних діячів.

НОВОРІЧНА ДЕМОНСТРАЦІЯ В ВАШИНГТОНІ В ОБОРОНІ В. МОРОЗА

"Голос Америки" та інші Ньюарку та із стейту Арізоні американські радіовисильні на подали у світ вістку, що Комітет Оборони Валентина Мороза був зорганізував демонстрацію у Вашингтоні проти промаршували перед со- Д. С. перед амбасадомою

ССРСР. Демонстрація відбулася вночі з вітвірка, 31 грудня 1974 року, на 1-ого січня 1975 р.

В демонстрації, не зважаючи на дощ, взяло участь около 100 осіб з Вашингтону, Філадельфії, Пассейку,

няючись часто, щоб відчитати уривки з творів Валентина Мороза.

Головна демонстрація почалася в годині 12-ій вночі. З промовами виступали — Євген Іванців, Андрій Міхняк і Андрій Чернодольський.

ЧЛЕНИ УПРАВ НТШ І УВАН ВІДБУЛИ ЗУСТРІЧ В СПРАВІ СПІВПРАЦІ

Канцелярія НТШ подала до відома, що 8 грудня 1974 р. в домі УВАН відбулася зустріч членів управи Української Вільної Академії Наук (УВАН) і Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ) для обміркування можливостей і форм співпраці в науковій діяльності.

Найперше розглянено справу Української Наукової Ради у вільному світі, що про неї була згадка у пресі.

З черги подано проект спільних наукових конференцій для відзначення пам'яті Т. Шевченка та інші способи наукової співпраці.

Від НТШ брали участь: голова проф. д-р О. Андрушків та члени управи — о. проф. д-р М. Войнар, проф. д-р М. Чировський, проф. д-р В. Трембіцький та інж. Р. Кобринський.

Від УВАН: проф. О. Оглоблин голова і члени управи — проф. д-р В. Омельченко, проф. І. Замська і проф. д-р Тарас Гуцак.

зв'язку з тим, що вночі вночі, 31 грудня 1974 року, на 1-ого січня 1975 р.

В демонстрації, не зважаючи на дощ, взяло участь около 100 осіб з Вашингтону, Філадельфії, Пассейку,

Канцелярія НТШ подала до відома, що 8 грудня 1974 р. в домі УВАН відбулася зустріч членів управи Української Вільної Академії Наук (УВАН) і Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ) для обміркування можливостей і форм співпраці в науковій діяльності.

Найперше розглянено справу Української Наукової Ради у вільному світі, що про неї була згадка у пресі.

З черги подано проект спільних наукових конференцій для відзначення пам'яті Т. Шевченка та інші способи наукової співпраці.

Від НТШ брали участь: голова проф. д-р О. Андрушків та члени управи — о. проф. д-р М. Войнар, проф. д-р М. Чировський, проф. д-р В. Трембіцький та інж. Р. Кобринський.

Від УВАН: проф. О. Оглоблин голова і члени управи — проф. д-р В. Омельченко, проф. І. Замська і проф. д-р Тарас Гуцак.

НАРОДНА ВОЛЯ

НАРОДНА ВОЛЯ

434 Wyoming Ave., (Rear) Scranton, Pa. 18503
Phone: 342-8897 (Area Code 717)

Ukrainian weekly published every Thursday by the Ukrainian Workmen's Association, except 2 weeks in July and 1 week in November. Home Office Address: 440 Wyoming Avenue, Scranton, Pa. 18503. Phone: 342-0937 — 347-5649. (Area Code 717)

Entered as second class mail matter October 23, 1942, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided under the provisions of section 532 P. L. and R.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
In USA and Canada per year	\$5.40	В З/ЛА і в Канаді річно	\$5.40
" " " " per six months	\$2.70	В З/ЛА і в Канаді піврічно	\$2.70
In other countries per year	\$6.20	В інших країнах: річно	\$6.20
per six months	\$3.10	піврічно	\$3.10

Ціна одного примірника 25 центів

Статті, підписані власним прізвищем авторів, не конче висловлюють погляд редакції, і за них відповідають самі автори.

Редакція застерігає собі право скорочувати і поправляти надіслані статті. В тих справах Редакція не вступає в ніяке листування з авторами. Незамовлені і невикористані матеріали звертаються лише тоді коли автор статті чи допису виразно це собі застеріг і коли долучив задресовану до себе коверту з відповідною поштовою оплатою.

За зміст оголошень Редакція не відповідає!

НЕ ПІДДАВАЙМОСЯ ЗНЕВІРІ У НОВОМУ РОЦІ

Знову вступаємо в новий рік життя і праці. Мимоволі оглядаємося позад себе і робимо підсумки виконаної дотепер роботи в родинах, товариствах, організаціях і громадах. Навпевно сіхто з нас невдоволені. І це добре, бо вдоволення робить застій у думках і в праці. А цього ми в ніякій діяльності нашого життя собі не бажаємо.

Та є в нашій спільноті люди, які кажуть, що ми взагалі, як спільнота, до нічого, бо ми є суспільно хворі. Такі люди є самі хворі, я не спільнота. Вони всюди бачуть зле, всюди не по-іхньому, кожний прояв життя вони критикують. Такі люди, що в себе і в других людей вмовляють різні хвороби медицина і психологія називають гіпохондриками. Соціологія таких людей називає суспільними гіпохондриками.

Входячи в 1975 рік, мусимо таких людей, суспільних гіпохондриків, вистерігатися. Це правда, що на нашій українській національній ниві ще багато лежить облогів, ще багато незораних нив, ще багато незасіяних діл і ще незібраних плодів. Кожний бачучи це, мимоволі мусить повторити слова Івана Франка: "А тої праці мало в нас, так мало, лежить облогом лан широкий..." Але вина тут не в нашій нездібності. Вина у тому, що мало людей до праці в організаційній діяльності. В таких установах і організаціях, як наукові, економічні, братсько-обезпечені, фінансово-ощадні, і їм подібні щораз зменшуються проводи через смертність людей. Їх місця заповнюють молодші працівники дуже рідко.

Мало в нас людей до праці також і в ділянках рідношкільній, виховній, літературній, мистецькій, спортивній, театральній та хорівій і оркестровій.

А вже дуже мало праці викладається в ділянки хатнього господарства, що ним займалися і займаються українські жінки. Українські жінки все були і є жрекинями родинних вогнищ. Вони виховували і виховують своїх дітей в релігійному і національному дусі. Вони вчили дітей української мови і пісень. Вони влаштовували і прикрашували хати українським мистецькими вишивками, різьбам, керамікою і т. п. Вони влаштовували свята з різновидними і смачними стравами та наповняли хати щирим українським духом і теплом.

Рік 1975-ий проголошений Роком Української Жінки. В цьому році не тільки віддаваймо пошану ціоніркам українського руху, не тільки вшановуймо дотеперішній вклад праці українських жінок в усі ділянки нашого життя, але в тому році виробім широкий план праці для поповнення того, що дотепер не зроблено. На реалізування плану даймо і щедрі наші пожертви в формі праці і грошей.

При тому пам'ятаймо, що кожна ділянка нашого національного, релігійного, суспільного і громадського життя все потребувала і потребує українського друкованого слова, української преси і журналів, української літератури, української пісні, танців, українського мистецтва. Правда, що велика заслуга діячів науки, культури, економіки, політики, осіб духовних і світських у тому, що ми існуємо як нація, що ми у вільному світі існуємо як українська спільнота. Але всім цим діячам помагали і помагають українська мова, українська література, поезія, пісня, танці і мистецтво. Все це є почуттєвий елемент, який грав і грає величезну роль у розвитку нашої нації, нашого народу і нашої спільноти у вільному світі.

Цей почуттєвий елемент заступає і заступає фізичний зв'язок з корінною українською землею та з її сучасним народом у комуністичній неволі. Цей почуттєвий елемент створив Духову Україну, що базується на українських душах, що зогрівається теплом української мови, пісні, танців, музики і мистецтва.

Цей почуттєвий елемент також визначував і визначає нашу особисту і національну гідність перед поневолювачами в Україні і перед обличчям байдужого та частно і неприхильного оточення у вільному світі. Цей почуттєвий елемент переборював страх і робив та робить людей патріотами і героями.

Що пишуть і говорять:

ЗНАМЕННИЙ ЛИСТ ОУП В ЕКЗИЛІ "СЛОВО"

Об'єднання Українських Письменників" в екзилі Валентина Мороза. "Слово" вислало до редакції "Літературної України" в Києві за підписом секретаря ОПУ О. Тарновського листа такого змісту:

Редакції "Літературної України" в Києві

Саме отримав число "Літературної України" — органу Правління Спілки Письменників України з 26 листопада 1974 р. і з великою увагою читав статтю З. Франко під назвою "Без вас обійдемося!". Мушу виявити: стало відрадніше. Нарешті! Нарешті, після майже п'яти років хтось в Україні заговорив про справу Валентина Мороза. Після зайже п'яти років в'язничної муки В. Мороза публічна опінія в Україні устами З. Франко визнає, що "вирок В. Морозовий був досить суворий та й що "пройшов немалий час як для покарання". Щоб усвідомити цю суворість вироків і довгого часу покарання, треба було аж зрушення світової публічної опінії, із зверненнями до відповідальних за долю світу провідників, включаючи президентів і прем'єр-міністрів окремих держав.

Треба запевнити всіх тих, які "широ — як пише З. Франко — уболівали" за В. Мороза в Україні, що ми тут на еміграції не робили були б ніяких заходів, якщо б були бачили, що такі заходи для полегшення долі В. Мороза зробили ті, які "широ уболівали за нього" в Україні. І не треба підказувати якихсь вигаданих зло-намірів гальванізації, справді всім остогидлої, холодної війни. Нас, просто, до глибини потряс крик розпуки дружини В. Мороза — Раїси, яка зважилась гукнути на весь широкий світ: рятуйте мого чоловіка перед смертю, рятуйте батька могого малолітнього сина! Цей крик розпуки залишеної й осамітненої жінки і матері зрушив наше сумління і тому ми звернулися до двох світових організацій: Амнесті Інтернешенел і Інтернешенел ПЕН з про-

ханням домогти рятувати "Слово" вислало до редакції "Літературної України" в Києві за підписом секретаря ОПУ О. Тарновського листа такого змісту:

В Україні тільки завдяки почуттєвому елементові, що переміг у молодого покоління страх, стали патріотами і героями В'ячеслав Чорновіл, Святослав Караванський, Лев Лук'яненко, Валентин Мороз, Михайло Масютко, Іван Кандиба, Іван Гель, Алла Горська і багато інших.

Завдяки почуттєвому елементові українська молодь у вільному світі признається до своєї нації, виступає в школах і університетах в обороні української правди та виходить на вулиці з демонстраціями в обороні людських прав для всього українського народу та для тих, що їх комуністично-московський режим неволить у тюрмах, психіатричних заведеннях та засланнях.

Входячи в новий 1975-ий рік, маймо на увазі все те, що нас скріплює організаційно, духово і морально та матеріально. Тому продовжуймо нашу працю так: Щоб всі наші парохії і церкви та організації збільшилися числом нових членів; Щоб розвивалася наша вільна наука, школа, література і мистецтво; Щоб наша молодь виховувалася в релігійному і українському патріотичному дусі; Щоб наше жіноцтво далі творило твердиню українського національного духа; Щоб у вільному світі далі існувала Духова Україна у злаці із Україною, що є неволі і бореться за своє визволення; Щоб далі розвивалася наша преса, література і різновидне мистецтво; Щоб були живі відгуки на події в Україні та різні акції у вільному світі в обороні невинно засуджених і переслідуваних осіб; Щоб далі продовжувалася участь наших науковців, письменників і поетів та діячів у міжнародних акціях; Щоб у нашій спільноті панувала послідовна жертвенність праці і грошей на реалізування плану, постанов і рішень установ, організацій товариств та централів.

Наповняймо наші голови і серця не зневірою, а любов'ю до українства. Вірмо в перемогу нашого духа, нашої правди і нашої справи, бо над ними має опіку Бог!

Політичні проблеми:

ГНІТУЧІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ СХІДНОЇ ПОЛІТИКИ

Михайло Лещинський

Дуже гнітучі питання на- суває нам сучасна східна політика ЗДА. Тяжко збагнути, які цілі та політика має і куди така політика, що її нині веде дипломатія ЗДА, має завести світ, бо орган Правління Спілки Письменників України про те, що Амнесті Інтернешенел вислало аж дві телеграми до генерального секретаря комуністичної партії СРСР Леоніда Брежнєва з проханням вглянути у справу засудження В. Мороза? Та ж Амнесті Інтернешенел — це міжнародна гуманітарна організація, що однаково ставала і стає в обороні переслідуваних за вільну думку діячів у всіх країнах, де такі переслідування заіснували, і преса в СРСР, а в тому і преса в Україні, часто подавала про інтервенції цієї організації в обороні засуджених у Південному В'єтнамі, чи в Чиле, чи в інших диктаторських країнах, а не мала відваги подати про ближчу їй справу В. Мороза. Чому ж ця преса не подала, що Інтернешенел ПЕН поставив кандидатуру Валентина Мороза на почесного члена цієї міжнародної спілки письменників, що її членами є також письменники-комуністи, що в її конгресах беруть участь і делегації письменників комуністичних країн? Чому ж ця преса не подає, що президент найповажнішого і найбільш авторитетного в науковому світі американського університету — Гарвардського Університету в Кембріджі запросив Валентина Мороза на викладача історії в цьому університеті? Всі ці відомості зовсім не сприяють гальванізації холодної війни, але навпаки: вказують тут і вказували би в СРСР, а в тому і в Україні, на співдія і гуманне зрозуміння людини для людини в різних країнах нашої землі.

Крик розпуки, що його підняла покривджена дружина і мати не знайшов співвнуття в тих, які — за З. Франко — "широ уболівали" за В. Мороза в Україні.

Крик розпуки знайшов відгук у людей доброї волі у всьому світі, сколихнув сумлінням всього світу і то-це справа Валентина Мороза стала світовою і такою залишиться й увійде в історію.

Виклик З. Франко, що послужив назвою для її статті "без вас обійдемося!" збуджує сумнів і недовір'я. А що ж задумують тепер зробити всі ті, які "широ уболівали" за В. Мороза, коли так відважно устами З. Франко кличуть: "без вас обійдемося"? Преса не подає нічого, що вони зробили, роблять, чи задумують зробити для рятуння життя В. Мороза. А воно, оце людське життя, крайньо загрожене. Ось останнє звернення Раїси Мороз і до Амнесті Інтернешенел, і до Інтернешенел ПЕН, і до президента ЗДА Джералда Форда, і до інших президентів і прем'єр-міністрів великих держав вказує, що Валентин Мороз на межі смерті і тільки негайне звільнення й уважливе лікування може врятувати його життя. Чи вкінці, після майже п'яти років, цей крик розпуки дружини і матері зрушить сумління тих, які так "широ уболівали за нього" і вони зуміють зробити все потрібне, щоб відвернути цей справді нелюдяно суворий вирок? Та ж вся вина В. Мороза — це кілька статей, що висловили його іншу думку, яка не припала до вподоби котромусь із секретарів партії. За цю розбіжність у поглядах — аж чотиринадцять років ув'язнення і каторги? То ж крайньо реакційний царський режим запроторив нашого великого демократа - революціонера за його сильне слово проти режиму тільки на десять років каторги. Таким високим вироком карають хіба злочинців - вбивників. За В. Морозом стільки вини, що він висловив свою думку в обороні вільного культурного розвитку рідного народу. Якщо ця його думка інша, ніж офіційна, тоді треба його за це фізично знищити? Чому ж ці суворі суди не карають тих усіх злочинців, що на їхніх руках кров тисячів, десятків тисяч і сотень тисяч громадян СРСР, в тому ж і відадних ідеї комунізму діячів, які були знищені під час сталінського терору, а тепер регабілітовані? Ці злочинці ще живуть, вони ходять поміж вами, і ніхто їх не карає і не карає; а може, це вони є тими суддями, що виносить ці "суворі вирокі".

То ж тепер слово за всіма тими, які "широ уболівали" й уболівають за В. Мороза з З. Франко у проводі: допоможіть Валентинові Морозові вийти із важкого ув'язнення, де його жде

веде до того, щоб забезпечити мир у світі. Але, миру у світі не маємо і тому смішно забезпечувати те, чого взагалі нема. Війна ведеться далі, з тою тільки різницею, що теперішня війна не ведеться всіми тими засобами, яких зживали в другій світовій війні.

Стрільної амуніції нині зживають менше, але нинішні боєві фронти підсилено шантажами, які, як бачимо, до певної міри заступають на фронтах боротьби амуніцію. Так само, як "гаряча війна" шантажами стараються довести противників до капітуляції.

Офензиву на всіх фронтах веде СССР і метою цієї офензиви є викинути ЗДА зі всіх мілітарних баз у світі та зі всіх "політичних причіпків" і висунутих позицій. Ця мета є очевидна, бо вона, як шило з мішка, вилазить на всіх конференціях, а ведені в тому напрямі заходи тайної советської дипломатії і пропаганди, ту мету СССР підтверджують.

Мабуть зрозумів до певної міри що мету СССР президент ЗДА Форд, стараючись своїй зустрічі з Брежнєвим надати характер приладкової зустрічі з "більшою дипломатичною поїздки", яку заплановано ніби для ширших дипломатичних відвідин до кількох країн. Але факт, що та зустріч президента ЗДА з Брежнєвим відбулася на території СССР так зтурбувала дипломатичні кола прихильних до ЗДА держав, що президент ЗДА уважав за доцільне оправдати перед світом свій нічим не обоснований крок. Тому він виголосив у радіо промову з крилатою фразою, що він є все готовий для миру зробити тисячі кілометрів дороги, як для війни зробити один крок.

Та заява президента Форда є дуже розумні, але вона зовсім не буде мати позитивного впливу на вождів СССР, бо їм миру в світі не потрібно. За всі роки по війні, в їх політиці жоден аналіст не знайде навіть одного доказу, що СССР хоче миру в світі. Коли б СССР хотів миру в світі, то

(Продовження на стор. 4-й)

смерть! Це єдине, що може їх виправдати. Ось у сусідів — "братів - народів" — як пише З. Франко — письменник Александр Солженіцин зробив багато більше, ніж В. Мороз: він просто підважив усю будівлю СРСР, звинувачуючи за всі страхотні сталінського терору саму систему з її основоположником В. Леніном. Але ніхто Солженіцина не мучив у тюрмі, ніхто не поставив йому вирок смерті. На державні кошти він переїхав спеціальним, йому приділеним, літаком за кордон; потім ще й доставили йому всю його сім'ю, з прибранним сином і тецею включно. Чому ж такі дві мірки для громадян того ж самого СРСР? Чи це наслідок політики "братів-народів", що — як каже З. Франко — має забезпечити монолітну єдність?

Остан Тарнавський, секретар ОУП "Слово"

Справи Союзу:

Увага!

Увага!

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ УРСОЮЗУ

ЗА ЛИСТОПАД 1974

ДОХІД

ЯЛИНКА УРСОЮЗУ В ШИКАГО

Рік річно Округна Рада рік" Миколи Леонтовича, УРСОЮЗУ в Шикаго органі- який американці називають зує ялинку для своїх най- колядкою дзвонів. Членами менших членів. Напередодні ансамблю є: Петро Осійчук, свят, в неділю, 15 грудня Володимир Косогор, Воло- 1974 р., Округна Рада влаш- димир Мацкевич, Андрій та тувала "Передріздвяну Микола Скиба, Микола Се- Свято - Миколаївську Ялин- мітко, Петро Іващенко та ку" в домі ОДУМ-у, і обда- Віктор Войтихів - керівник. рувала дітей подарками і Нарешті увійшов довгож- солодошами, а батьків чай- даний св. Миколай (Вол- ком, кавою та печивом. Коновал). Старенький спо- тикається. Утомлений і за-

Павло Коновал, голова Округної Ради і головний радний УРСОЮЗУ на Шикаго й околицю, відкрив свято привітальною промовою і передав слово Катерині Доманчук — Баран, головній контрольорці УРС. Вона коротко і змістовно поінформувала присутніх про користь і послуги та завдання і мету УРС і зокрема про увагу, яку Союз приділяє молоді. Вона також прочитала телеграму від голови УРСОЮЗУ, Івана Олексина.

Перед приходом св. Миколая одумівці — члени УРСОЮЗУ, показали свої вмі- лості батькам і гостям свя- точною програмою, якою керував молодий Анатолій Коломиєць. На сцені, відпо- відно окрашеній ялинкою на тлі зимової природи, виступала дітвора в святочній і народній одежі та в театральних костюмах:

Петро Шкребець — про- деклямував вірш Олександра Олеса "Ялинка".

Тамара й Таїса Коломи- єць, юні акробатки, вико- нали балетну - акробатичну точку.

Маленька Мотря Поши- ванник, продеклямувала вірш "Ялиночка".

Лариса Завертайло та Та- ния Островська з роя "Ма- ленькі люди" розказали спільний вірш "І зайчик че- кає на свято Миколая".

Вірш "Сніговий діл" — Вероніки Філінович-продек- лямував Павло Пошиваник.

Лесь Смоляк і Анна Ко- зань продеклямували вірш Ніни Калужної "Добрий ве- чір".

Члени роів "Малі люди" та "Лисички", з якими пра- цюють виховники Галя Ски- ба та Ірка Баяльцалєв, про- співали дві колядки, "По- ньському світі стала новина" та "Небо і земля".

На кінець програми, стру- ний ансамбль ОДУМ-у ви- конав ряд українських ко- лядок та український "Ще-

ЧЛЕНИ УРСОЮЗУ ТА ВІДДІЛОВІ УРЯДНИКИ ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ!

Повідомляється відділо- чірних годинах в п'ятниці, вих урядники і членів УР- (7:30 — 9:00 ввечері) та Союзу Філадельфії і околиці, що в будинку "Тризуб" до 4-ої) відділові урядни- ки будуть полагоджувати делфії, відділи УРСОЮЗУ отримали для свого корис- тутання приміщення. Будуть приймати вкладки за забезпечення від членів своїх Від нового року у ве- відділів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

30 ВІДДІЛ БРИДЖПОРТ, КОН. — му часі, вислухати звітів уступаю- Товариство ім. Михайла Гру- чої управи, взяти участь у дискусії шевського подає до відома всіх та вибрати нову відділову управу членів, що річні загальні збори на 1975 рік.

1975 р. в годині 2-й пополудні, в УНДомі при 500 Галлет вулиці.

Проситесь всіх членів бути при- сутніми на цих зборах в означено-

Україні. Також лишилися — два швагри М. Маличівсь- кий і С. Маличівський з дру- жинами та братова Ксеня в Америці.

Хай буде Покійному лег- кою американська земля, а серед родини і знайомих хай буде про Нього вічна пам'ять.

М. Маличівський

РОЗАЛІЯ МУЗИКА

померла 8 грудня 1974 р. Походила з Ценеви, п. Під- гайці, Зах. Україна. До Америки приїхала 1912 р. і працювала в ресторани в Нью Йорку. В 1914 році одружи- лася із Стахом Музикою. Стала членною разом із чо- ловіком у 1917 р. 130 відді- лу, а потім 38.

Лишилися у великому смутку — чоловік, дві доч- ки і два зяті, два сини і дві невістки та одинадцятьо- ру внукув і семеро правнукув.

Я від себе та дітей широ дякую всім, що зложили мені співчуття, всім що при- слали квіти, що зложили на Служби Божі, а також дя- кую о. Т. Меннінгові за по- хоронні відправи.

Спи спокійно, Люба Дру- жино, про Тебе в мене і в родині буде вічна пам'ять. На невянучий вінок, Прес- фонд "Н. Волі", складаю \$10.00.

С. Музика

МИХАЙЛО ЕНДЖЕ- ПОВСЬКИЙ

помер 18 грудня 1974 в Ши- каго, Іл. На невянучий вінок на його свіжу могилу складаємо \$25 на Пресовий Фонд "Народної Волі" і \$25 на Стипендійний Фонд ім. Івані Франка, Родині Покій- ного висловлюємо наші гли- бокі співчуття. Дай Вам Бо- же, сил перенести цю болю- чу втрату — мужа, батька і дідуся, а Покійному хай бу- де американська земля лег- кою.

Проситесь всіх членів прийти на ці збори в точно означеному часі, вислухати звіти трьохтижнів, поді- скутувати та вибрати нову управу на 1975 рік.

Також проситесь всіх дожиноків заплатити свої залегалі вкладки.

Лев і Текля Тягинбік з родинами та К. Доманчук-Баран з родинами

ОРГАНІЗУЙТЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО УРСОЮЗУ

УРСОЮЗ ПОТРЕБУЄ ОРГАНІЗАТОРІВ

УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ СОЮЗ ПОШУКУЄ ОРГАНІЗАТОРІВ — СТАЛОГО НА ЦЬЛУ АМЕРИКУ, АБО МІСЦЕВОГО. ОХОЧИХ ДО ОРГАНІЗАТОРСЬКОЇ ПРАЦІ ПРОСИМО ЗГОЛОШУВАТИСЯ І ПОДАВАТИ СВОЇ УМОВИ НА АДРЕСУ ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УРСОЮЗУ:

UKRAINIAN WORKINGMEN'S ASSOCIATION 440 WYOMING AVENUE SCRANTON, PENNA. 18503 ТЕЛЕФОН: (717) 342-0937

Table with 3 columns: Відділ заплатив:, Відділ заплатив., Відділ заплатив: and rows of financial data.

Table with 2 columns: Description and Amount, listing various financial items like 'Вкладки від відділів за всі роди забезпечення'.

(Продовження на стор. 5-й)

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

ЗАСИЛАЮ НАЙШИРШІ ПОБАЖАННЯ З НАГОДИ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І НОВОГО 1975 РОКУ ВСЬОМУ ПРОВІДОВІ УРСОЮЗУ, А ТАКОЖ ЙОГО ЧЛЕНАМ ВЧОРАШНІМ, СЬОГОДНІШНІМ І ЗАВТРАШНІМ.

ВОЛОДИМИР ЛЕСЬКІВ З РОДИНОЮ

Померлі члени:

МИХАЙЛО БУРИЧКО

член 210 відділу "Рідна Школа" в Філадельфії, Па., помер 10 листопада 1974 р. Був секретарем відділу. Народився 1892 р. Став членом УРСОЮЗУ 1927 р. Похо- ронений на цвинтарі УКЦер- кви у Фак-чейсі у Філадель- фії. Лишилися у жалобі — дружина, син, невістка і внуки. Вічна йому пам'ять.

М. Никиш

ОЛЕКСАНДЕР ЯРЕМКО

член 210 відділу "Рідна Школа" у Філадельфії, Па., помер 6 грудня 1974 р. на 62 році життя. Похорон від- бувся 9 грудня 1974, із УК- Церкви Пресв. Богородиці в Мелроуз Парку, Па. на цвин- тар УПЦеркви в Нортгемтоні, Па. де він був народив- ся. Допис про нього був в англійській сторінці "На- родної Волі".

Лишилися у великому смутку — дружина Анна, дочка — Олександра Гара- сим, Анна Скінер, Дарія Сорк, син Тома та троє вну- ків. Вічна йому пам'ять!

М. Никиш

ІВАН КУЛИК

член 82 відділу в Брукліні, Н. Й. помер 19 листопада 1974 р. в Каліфорнії, маючи 78 років. Походив із села Торки, п. Перемишль, Зах. Україна. До Америки при- їхав 1913 року, до Джерзі Ситі. В 1910 р. одружився з Анною Маличівською та за- мешкав в Лонг Айленді, Н. Й.

В 1961 р. виїхав до своїх дітей в Каліфорнії і там проживав аж до дня своєї смерти на серцеву атаку. Лишилися у великому смутку — дружина, син із жінкою, внуки і правнуки, брат у Канаді та сестра в

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ УРСОЮЗУ

(Закінчення зі стор. 4-ої)

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Прихід на оселі "Верховина" за листопад' and 'Разом'.

РОЗХІД:

Виплата Посмертних Запомог По. Б. П.

Table with 4 columns: Відділ, Сума, Відділ, Сума. Lists various departments and their respective amounts.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Грошей звороти за грамоти Ендавмент Бенефіт' and 'Разом'.

ВИПЛАТИ НА АДМІНІСТРАЦІЮ

Table with 2 columns: Description and Amount. Lists administrative expenses like 'Платня головних урядників за листопад'.

ВИПЛАТИ ДОПОМОГ ЧЛЕНАМ:

Table with 4 columns: Відділ, Сума, Відділ, Сума. Lists help payments to members.

ВИПЛАТА ДАТКІВ НА НАРОДНІ ЦІЛИ:

Table with 2 columns: Description and Amount. Lists taxes like 'Плат за світло'.

ВИПЛАТИ НА РЕАЛЬНОСТЯХ:

Table with 2 columns: Description and Amount. Lists expenses for utilities like 'За центральне опітти'.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Table with 2 columns: Description and Amount. Compares 'Готівка з кішечкою жовтня 1974 року'.

ПРИСИЛАЙТЕ ОГЛОШЕННЯ

"Народна Воля" дуже радо поміщує оголошення наших бізнесменів, організації та побажання з різних нагод по приступних цінах.

БІЛАНС

Table with 3 columns: Стан Числий, Стан Домашній, and Amount. Shows assets and liabilities.

ІВАН ОЛЕКСИН, голова

РОМАН РИЧОК, головний секретар

ЕДВАРД ПОПІЛЬ, фінансовий секретар-скарбник

ВІДІЛНІ, ЩО НЕ ЗАПЛАТИЛИ

ВКЛАДОК НА ЧАС ДО КАСИ

УРСОЮЗУ ЗА МІСЯЦЬ

ЛИСТОПАД, 1974

Table with 2 columns: Відділ, Сума. Lists unpaid dues and contributions.

Table with 2 columns: Description and Amount. Lists various dues and contributions.

U. W. A. RESORT CENTER NOVEMBER 1974

Table with 2 columns: Description and Amount. Lists expenses from the resort center.

TOTAL INCOME

Table with 2 columns: Description and Amount. Lists disbursements.

TOTAL DISBURSEMENTS

Table with 2 columns: Description and Amount. Shows balance ending and income for November.

ГНІУЧІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ СХІДНОЇ ПОЛІТИКИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тоді не забезпечував би армії, свою революцію на зброєю всі вогнища терору, штиках багнетів червоної армії і що вона не вирікалася ідеї, своїми штиками здохнути до продукції знань і машин потрібних всім галузям своєї господарки.

Дописи з місць:

"ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

ВІДБУЛА ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ І ВСТУПАЄ В НОВИЙ РІК ПРАЦІ

В минулому році, 26 Канади — Р. Куціль, голова, і Я. Хоростіль, секретар; Український Робітничий Союз — І. Олексин, голова, д-р Р. Ричок, гол. секретар, Е. Попіль, фін. секр. касир, д-р В. Верган, гол. ред. "Народної Волі", І. Орняк, голова ОКЗВ УРСОюзу, проф. Стефанович, голова 269; Союз Українців Католиків "Провидіння", д-р Я. Бернадни; УККА і УНСОюзу — репрезентував Я. Лисогір, ОДВУ — С. Букшівана. Варто також згадати, що на цьому ювілею був конгресмен Мініш, який сказав коротку промову, повну великої приязні до України українців, а також повну оборони Валентина Мороза й інших визначних українців, запероторенних у тюрми і концентраційні табори в ССРСР.

PRESS FUND

Table with 2 columns: Name and Amount. Lists donors to the Press Fund.

фініліся, на свій драматичний крок тільки тому, що боялися, що зуби кремлівської терористичної машини можуть також поломити їм їхні ребра і кости і тому з тої машини рішили вилізувати троха "зубів", щоб сповільнити її хід. По смерті Хрущова кремлівську терористичну машину відремонтовано і дещо змодернізовано та удішено, щоб працювала дещо тихше і не робила в світовій галасу. Але своєї давньої машини терору Кремль не зліквідував, бо так, як колись кам'яна сокира забезпечувала людині кам'яної доби існування в диких пралісах світа, або довбенька російських царів забезпечувала за ними їх царський престіл, бо нею розвалювали вони голови непокірних вельмож зі свого оточення і довбенькою усмиряли найменші прояви незадоволення в державі, так і нині, на основі вікової традиції, Кремль машиною терору далі володіє. Ця машина це ніщо інше, як змодернізована давня "довбенька - дубина" і кам'яна сокира дикої епохи.

Офіційну програму вечора, як подав прес. реф. О. Твардовський у дописі "Золотий Ювілей УСТ "Чорноморської Січі", започаткував голова Ювілейного Комітету і голова "Чорн. Січі" М. Стебельський. Він у своєму слові подав коротко історію "Чорноморської Січі" та представив господаря бенкету, члена "Чорн. Січі", кол. олімпійця - футболіста, а тепер ред. Зенона Снлика.

По відспіванні американського гімну й українського гімну, парох Української Католицької Церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку, о. Малюга, провів молитву і попросив однохвилинною мовчанкою вшанувати померлих членів "Чорноморської Січі".

Господар бенкету потім представив гостей за президентським столом. Голова УСЦАК п. Р. Куціль вручив голові "Чорн. Січі" пропам'ятну нагороду за спортову активність.

Привіт від УРСОюзу сказав голова І. Олексин та вручив Ювілейний Чек на \$1,200. Привіти сказали також представники УНСОюзу і "Провидіння" та за декларували дарунки.

PETER KARPA

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

2321 W. Chicago Avenue Chicago, Illinois 60622

3 українського життя:

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ У НІМЕЦЬКІЙ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ

В 1974 р. появилися два останні томи великої німецької Енциклопедії "Брокгауз" (яка зачала з'являтися 1966 р.). Серед гасел про Україну є у XIX-му томі коротка, але доволі точна довідка про Український Вільний Університет, в якій поруч із датою заснування УВУ (1921) вірно подано, що УВУ постав насамперед у Відні за стараннями "Товариства Українських Письменників і Журналістів" (інформація вірна, хоч ця подробиця сьогодні мало відома ширшим колам української спільноти). При інформації про перенесення УВУ до Праги відзначено, що УВУ у Празі втішався опікою президента Масарика (що м. ін. призвело до того, що й у мюнхенському періоді діяльності

Ректорат УВУ тісно співдіє із чеськими колами, і на пошану Масарика влаштував навіть 2 вечори у чужих університетах). При інформації про діяльність УВУ у Мюнхені згадано, що УВУ має два факультети — філософічний та правничо-супільно-економічний. Врешті подані категорії видань УВУ, при чому інформація доведена до 1971 р. Ця енциклопедична довідка найкраще вказує, яке велике значення має вміщування інформації у загальнонавізаних університетських довідниках, типу "Мінерві" (якої видання — на жаль — припинилося) і — останньою — англомовного "Ворлд оф Лернінг", до якого першу інформацію про УВУ внесено на рік 1972/73.

НОВИНИ З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

● Промова секретаря ЦК КП України і члена ЦК КПСС, Володимира Щербицького, опублікована пізніше під назвою "Міжнародне значення досвіду національних відносин в СРСР" викликала широкі коментарі в пресі. В цій промові перший секретар ЦК КПУ сказав, що українці становлять всього 2/3 населення України, а крім них в Україні "проживає більше як 100 націй і народностей".

Ще в переписі населення з 1970 року українці становили 3/4 населення країни. Із слів Щербицького виходить, що за чотири роки десь щезло чотири мільйони українців, яких мало б бути сьогодні 36,5 мільйона, а з 48,6 мільйонів усього населення є тільки 32,4 мільйона.

Можливо, що В. Щербицький хотів такою статистикою підтвердити свою тезу про мирне співіснування усіх націй на терені України, але зловіщі цифри можуть вказувати теж на масову депортацію українців в азійські простори.

● Як подає офіційна советська агенція ТАСС, в районі будови Байкальсько-Амурської Магістралі, тобто

ринку. Хто замикав інші входи до ринку, того не знаю і не тямлю.

Настала смертельна тиша, всякий рух завмер, ніде не видно було нікого, окрім тих, що замикали вхід до ринку. Поза шкіру переходили дріщ і морозило мене. Припускаю, що всіх морозило. Кріси тримали ми в руках готові до стрілу в кожній секунді. Щоб хто не прицілювся, то я ходив, а як бачив кого в дверях або в вікні, то кивав, щоб вступився. Як не хотів, то я прицілювався, не думаючи стріляти. Страх має великі очі, отже, не міг дозволити собі, щоб люди придивлялись мені, як то я на вулиці стою.

Стояли ми так годину, або більше. Нарешті Перемиською вулицею зачали надходити сотні людей з вилами і косами, рушниць здалека не було видно. Це надійшли хлопці і старші, що мали вже коло п'ятдесятки, з Ваньович, Морозович, Торганович і Торчинович, та з Бісковиць і тамтешніх поблизьких сіл.

Ідуть і кінця їм не видно. Почало мене в горлі давити й за серце тиснути. А там понеслись оклики "Слава-ва-ва, слава-ва-ва..."

А тут, Дрогобицькою вулицею знову суне маса людей, подібно уоружена... Бачу, якийсь хлопець дряпається на вершок ратуші, знімає старий прапор і внишує наш, синьо-жовтий.

Тут я вже не витримав, сльози покотились по лиці, відняло мову, за горло так і тисне, ані дихнути... Задумало "Ще не вмерла Україна..." Як довго той Самбір стоїть, ще такого не переживав. На доважок ще надіхав тягаровий автомобіль Перемиською вулицею, це з Старого Самбора приїхали хлопці помагати... Добре, що не було потреби, бо все те відбулось без вистрілу одного набоя, ніхто нічого не ранив, навіть не дряпнув. Ніхто нікого не огравив, нічого ніхто не взяв, не посягнув не по своєму. Хтось коле ратуші проголосив, що віднині ми господарями на своїй землі...

НАУКА І ЖИТТЯ

НОВОГО ЩАСТЯ У НОВОМУ РОЦІ

(З пересилань "Голосу Америки")

Д-р Михайло Данилюк

Від редакції:

З новим Роком щиро вітаємо нового співробітника д-ра Михайла Данилюка і друкуємо його першу статтю "Нового щастя у Новому році" (з пересилань "Голосу Америки"), що була надана в Україну. Наступні статті на теми людського здоров'я та про національно-громадські справи будемо друкувати sukcesивно.

При тому подаємо до відома, що д-р М. Данилюк дуже радо даватиме відповіді нашим читачам на запитання відносно різних хворіб та недомогань, або в газеті, або в окремих листах. Його адреса:

Michael Danylyuk, M. D.
6106 Arctic Way
Edina, Minnesota 55436

У своїй першій статті д-р М. Данилюк пише:

Колись, ще на медичному факультеті в одному місті Європи, група українських студентів залюбки відвідувала лекції старенького професора, якого викладали навіть не було обов'язковим. Бо він просто був поєднанням педагога, лікаря і філософа, а тому слухалося його так, наче б заглядаючи в архіві самого Гіпократя.

Якось, либонь, наче б під Новий Рік, він говорив про нове відкриття в медицині, професійну роботу, щось, яке, свого часу, сколихнуло

медичним світом. Тож говорив він про біохімію, фізіологію, імунологію нововідкритого складника крові, повертаючись до практичного застосування цього нового фактора у рятуванні здоров'я і життя людини. Звичайно, він високо цінив цю "нову правду" в науці та передбачував, що нові покоління лікарів і дослідників ітимуть шляхом нових дослідів. Беручи до уваги надходячий Новий Рік, він сказав приблизно таке:

"...закінчуємо старий рік новим, епохальним дослідом у науці. Це все одно, що відкрити нові двері до пізнання правди, і я переконаний, що багато з вас, протягом свого наукового і професійного життя, відкриватимуть нові і нові двері до великої правди, чого і вам усім від щирого серця бажаю. Бо людина повинна своє завдання лише тоді, коли в ній жеврітиме вогонь пізнання, шукання, відкривання нових дверей..."

Відходячи із аудиторії, старенький професор раптом повернувся на заклауці, глянув на задуманих студентів і додав: "лише одно пам'ятайте — останні двері до великої правди відкрити неможливо..."

Щось тими словами професор хотів сказати, щось більше, як про звичайну професійну роботу, щось, (Продовження на стор. 6-й)

19 СІЧНЯ 1975 РОКУ КОНЦЕРТ НОЛЯДОК МЕНОР ДЖУНІОР КАЛЕДЖУ

Члени чоловічого хору "Прометей" і дівочий хор при Менор Джуніор Каледжі влаштувуют величавий концерт "Різдво довкруги світу".

годині по полудні в аудиторії Менор Джуніор Каледжу. Факс Чейс Рд. і Форест евеню, Дженкінтаві, Па. Вступ \$3.50 (для дорослих).

Ці два хори під енергійним проводом Михайла Дябоги, викладача музики в Менор Каледжі, при супроводі акомпаніаторки п. Галі Мазурок введе в'язанку колядок в українській і англійській мовах, у неділю, дня 19 січня 1975 р., о 4:00

Дирекція каледжу запрошує всіх українців Філадельфії і околиці прийти з родиною та приятелями на цей величавий концерт українських колядок. В тому щиро запрошує молодь, щоб вона пізнала і полюбила наші чарівні колядки.

СТВОРЕНО ПРОГРАМОВО - ПІДРУЧНИКОВУ КОМІСІЮ В КАНАДІ

Від КУК наспіло повідомлення що 18 грудня 1974 Управа КЦУШР під головуванням д-ра Б. Білаша і при участі екзекутивного директора КУК д-ра С. Кальби відбула засідання, на якому оформлено з осідком у Вінніпегу Програмово - Підручничкову Комісію при КЦУШР для 1, 2, 3 і 4-ої клас українських рідних шкіл в Канаді, у такому складі: голова — пані Іванна Качор, і члени — пані Марія Юрків і пані Ярослава Кіташ.

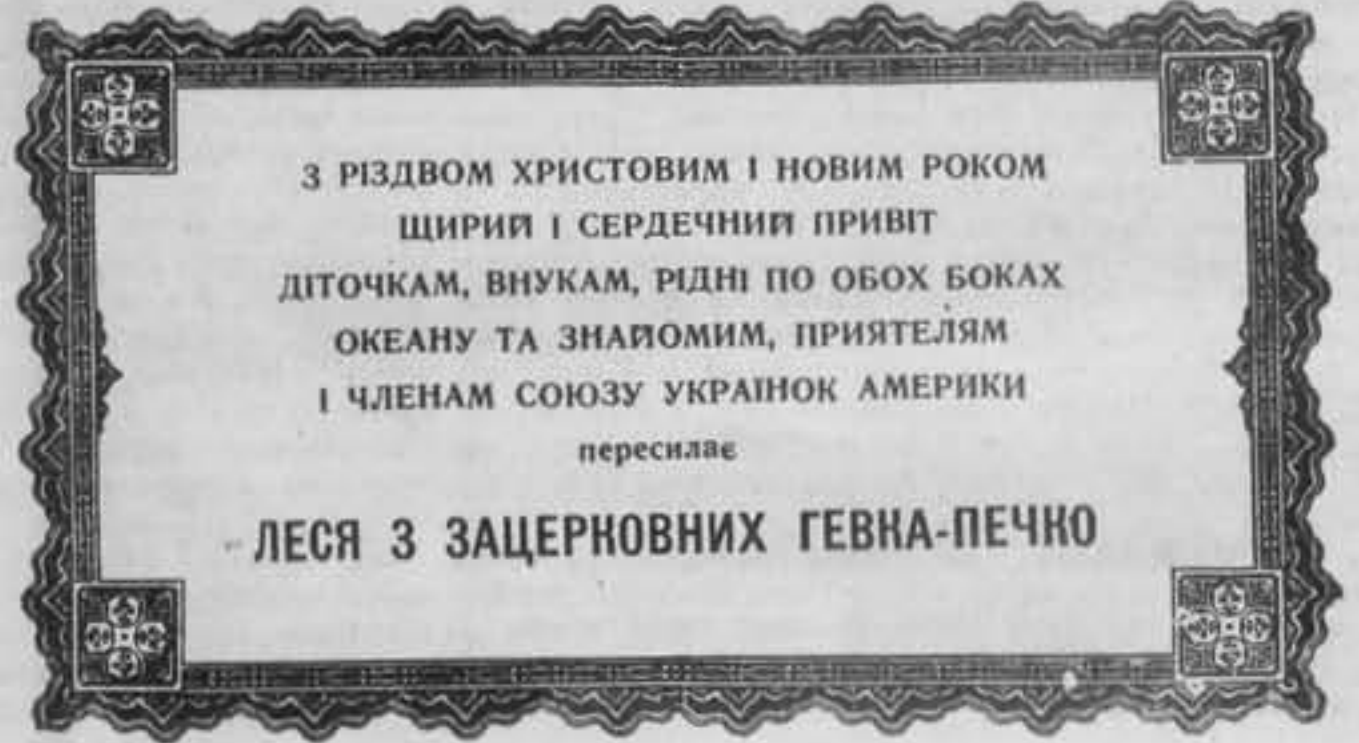
10 включно з курсами українознавства. Завданням тих Програмово-Підручничкових Комісій є провірювати і достосовувати до вимог рідного шкільництва програми навчання і рекомендувати вживання відповідних підручників. У зв'язку з тим проситься авторів, які працюють над новими підручниками для яких вимагається оцінки і рекомендації для вжитку в українських рідних школах, переслати копії тих підручників в трьох примірниках до Центрального КЦУШР, 456 Мейн Стріт, Вінніпег, для вжитку членів відповідної Програми в Торонто для клас 8, 9 і

САРАХМАН САМ ПРО СЕБЕ

В сусідстві поштового будинку в Самборі, лиш вулицю перейти, був будинок польського "Сокола", а в нім повно поляків-міліціонерів. Нас на пошти було не більше як вісім. Це щодо кількості, а про якість нема потреби говорити. Але в кожного була добра воля й охота постояти за порядок, бо ж міліція була спільна для втримання порядку в місті. Так ми витримали до рана.

І встал, побачити, що з того буде. Інші спали, спали майже всі, що повинні були встати і бути, де могла рішатись доля Самбора бодай на короткий час. Вони встали і пішли дивитись уже на доконане діло, десь коло полудня.

Професор Мацієвич поділив нас на групи і групки і казав розійтись кожний на своє місце та "замкнути" вхід до ринку і абсолютно туди нікого не пустити. Решту молодців лишив коло себе, пильнувати ратуші. Мене призначив на вуличку Косцюшкі, що вела з ринку до Львівської вулиці. Фляка, пригадую, ще з кількома молодцями, поставив на вулицю Дрогобицьку, коло готелю "Роял", що вела з ринку попри костел Фару в напрямі Кульчиць. З рога вулиці Косцюшкі я міг бачити ратушу і майже цілий

НОВОГО ЩАСТЯ У НОВОМУ РОЦІ

(Закінчення зі стор. 5-ої)

що залягло б у серце кожного молодого фахівця глибше, як звичайна зарозумілість на печатці лікарського диплома.

Нема на світі догми, яка б символізувала останні двері до правди. Нема завершеної формули, яка б розв'язувала остаточно всі проблеми в науці, дослідках, професійній роботі, а навіть і в щоденному житті людини, народу, цілого людства. І якщо до праці і думання людини застосувати догматичну закостенілість, тоді неодмінно приходиться застій, відмирає шукання, правда стає ще далішою, недосяжною, бо всі двері залишаються закритими.

Горіння людини із її вічним неспокоєм у шуканні нового, кращого, відмінного і правдивішого ставало тим двигуном, що винесло людину і народи за останніх 5-10 тисяч років до сучасного рівня. Це стосується передусім філософії, письменства, стислих наук математики, фізики і хемії, розвитку техніки тощо, але також і біології взагалі, а медицини зокрема. Нас, лікарів, це цікавило особливо, бо поповнюємо численні ряди, сотні попередніх поколінь, продовжуючи роботу сотень тисяч попередніх лікарів, що віддали людині і своїм народам усе своє горіння, вміння і сили.

Це завдяки їм, їхньому шуканню, їхньому "відкриванню нових дверей", ми стоїмо на високому рівні охорони здоров'я і життя, і все це нас до чогось зобов'язує. Кожен лікар, що відчуває вагомість своєї професії, знає, що на сучасному ступені розвитку медицини не закінчується, як і не закінчується методика допомоги людині.

Здавалося б, що часи, коли за шукання правди падали на костирі, — минули. Здавалося б, що величезний прогрес медичних наук — це власність кожної людини,

з якої вона має право користуватися, де б вона не проживала, незалежно від соціального стану, політичного переконання, державного ладу.

І тут ще на нас чекає завдання. Бо хоч не палять на костирі, то все ж люди за проторують у концтабори, а ще гірше — на саром цілого лікарського світу — у психіатричні в'язниці лише за те, що людина шукала чергової правди, що хотіла відкрити нові двері до пізнання. Ще тисячі вмирають від пошестей, ще мільйони не мають достатнього постачання ліків, ще десятки мільйонів людей по цілому світі не мають лікарів, або й основного забезпечення медичним персоналом. Ще десятки питань у боротьбі з різними недугами не розв'язані, бо ми ще не поборолі рака, артеріосклерозу, гіпертонії, недуг серця, вірусу...

Але численні кадри лікарів, науковців, дослідників думають про це. Бо хоч й останні двері, як казав професор, відкрити неможливо, це не зупиняє людину в шуканнях. Навпаки, це посилює нескореність у зацікавленні. Справді, скільки тих дверей, поки досягнута безконечності? Скільки їх, щоб досягнути розв'язку такого або іншого питання? Тож, вступаючи у Новий Рік, треба запастися новим паливом, новими силами. Треба відкривати одні двері за одними. Шукати нових засобів, нових методів, допомогти у холоді і голоді, допомогти у в'язницях і психіатричних заведеннях, у лікарні, у прийомному кабінеті, лабораторіях, а також у громадстві, народі.

Чимало із нас, українських лікарів, як в Україні, так і розсіяних по широкому світі, матимуть черговий рік, щоб шукати за новими дверима до правди. Бажаємо їм усім щастя, щоб двері ці, багато дверей, вони відкрили.

Проф. д-р Олександр Архімович

ПРОФ. Д-Р МИКОЛА ЗАЙЦЕВ

Проф. д-р Микола Зайцев

В листопаді 1974 р. сповнилося професорові д-рові Миколі Зайцеву, довголітньому директорові Математично — Природописно — Медичної Секції НТШ, а тепер Хемічно — Біологічно — Медичної Секції НТШ — 80 років його трудоволюбного життя та понад 50 років його педагогічної, наукової і дослідчої праці. З нагоди цього ювілею бажаю подати декілька даних з його життя та його наукових досягнень.

Професор, д-р технічних наук і д-р гоноріс кавза та

інженер хемі Микола Зайцев народився 5 листопада (17 листопада за Григоріянським календарем) 1894 року в с. Піски на березі Донця, що його наш поет назвав найбільш мальовничою річкою Східної України — 36 верств від Харкова, промислового центру України. Народився він в родині управителя паперової фабрики — однієї з небагатьох, що тоді були в Україні. Мальовничий лісостеп мав тоді подостатком дешевих сортів дерев, як вільху осипку, тополя й ін., що були головним сировцем для виробу грубого паперу на обгортку "голів" цукру для квітучого вже тоді цукроварства України.

По закінченні реальної школи 1912 р., вступив молодий Зайцев на підставі "конкурсу" — на студії до Харківського Технологічного Інституту, де студіював хемію в рр. 1912-1916. В кінці минулого століття засновано в російській імперії три Технологічні Інститути: в столиці імперії — Петербурзі, в Томську — столиці Сибіру і в промисловому центрі України — в Харкові.

Інститут у Харкові мав два відділи: Хемічно-Технологічний та Механічно-Електротехнічний, що були дуже добре устатковані. Пригадується, що лише лабораторія фізико-хемічна була обладнана устаткуванням за п'ятини, ціною до 10-15 тисяч зол. рублів. Сам Інститут, що знаходився в центрі міста, в парку, мав 12 трьохповерхових будинків. Дослідча станція цукроварства — шедевр цукровару в мініатурі (1/100 натуральній на сушу почеплено електроди для запису мозкових коливань. За кожним разом, коли в підводній лодці умертвлено крілятко, в мозку кріляч наступала різка реакція коливань.

Експерименти Інституту Парапсихології, як і подібні експерименти в інших наукових центрах, в різних країнах, через демонстраційну публічність, підтвердили стару правду про загадку сил, що ще криються в людині і взагалі в тваринному, а навіть, як показали інші експерименти, і в рослинному світі.

Професор, д-р технічних наук і д-р гоноріс кавза та інженер хемі Микола Зайцев народився 5 листопада (17 листопада за Григоріянським календарем) 1894 року в с. Піски на березі Донця, що його наш поет назвав найбільш мальовничою річкою Східної України — 36 верств від Харкова, промислового центру України. Народився він в родині управителя паперової фабрики — однієї з небагатьох, що тоді були в Україні. Мальовничий лісостеп мав тоді подостатком дешевих сортів дерев, як вільху осипку, тополя й ін., що були головним сировцем для виробу грубого паперу на обгортку "голів" цукру для квітучого вже тоді цукроварства України.

По закінченні реальної школи 1912 р., вступив молодий Зайцев на підставі "конкурсу" — на студії до Харківського Технологічного Інституту, де студіював хемію в рр. 1912-1916. В кінці минулого століття засновано в російській імперії три Технологічні Інститути: в столиці імперії — Петербурзі, в Томську — столиці Сибіру і в промисловому центрі України — в Харкові.

Інститут у Харкові мав два відділи: Хемічно-Технологічний та Механічно-Електротехнічний, що були дуже добре устатковані. Пригадується, що лише лабораторія фізико-хемічна була обладнана устаткуванням за п'ятини, ціною до 10-15 тисяч зол. рублів. Сам Інститут, що знаходився в центрі міста, в парку, мав 12 трьохповерхових будинків. Дослідча станція цукроварства — шедевр цукровару в мініатурі (1/100 натуральній на сушу почеплено електроди для запису мозкових коливань. За кожним разом, коли в підводній лодці умертвлено крілятко, в мозку кріляч наступала різка реакція коливань.

Експерименти Інституту Парапсихології, як і подібні експерименти в інших наукових центрах, в різних країнах, через демонстраційну публічність, підтвердили стару правду про загадку сил, що ще криються в людині і взагалі в тваринному, а навіть, як показали інші експерименти, і в рослинному світі.

Ще інший експеримент цього інституту проведено з криліками. Групу малих криліат поміщено в підводній лодці, а крилісі в лабораторії на сушу почеплено електроди для запису мозкових коливань. За кожним разом, коли в підводній лодці умертвлено крілятко, в мозку кріляч наступала різка реакція коливань.

Експерименти Інституту Парапсихології, як і подібні експерименти в інших наукових центрах, в різних країнах, через демонстраційну публічність, підтвердили стару правду про загадку сил, що ще криються в людині і взагалі в тваринному, а навіть, як показали інші експерименти, і в рослинному світі.

ної величини), де студенти протягом одного дня перераховували усі заводські операції, починаючи від миття цукрових буряків і кінчаючи питтям чаю з "ними виробленим цукром".

Ранньою весною 1916 р. покликали М. Зайцева, згідно з наказом — до російської армії та відіслали до військово-старшинської Школи в Чугуєві, де (для поповнення великих втрат офіцерського складу) 1-го жовтня 1916 р. був іменованій старшиною.

З кінцем 1916 р. він був виведений на румунському фронті в Карпатах, брав участь в українізації російських частин війська. Після підписання Берестейського миру з початком 1918 р. взяв участь у поході зукраїнізованої частини з Карпат під Київ, звідки всі старшини були командировані до Києва, до Першої Української Інструкторської Школи Старшин, яку він закінчив 30 квітня 1918 р. З черги призначено М. Зайцева до старшинського кадру полку в Харкові.

Дня 26 червня 1918 р. одружився з п. Варварою з дому Сухар. З кінцем 1918 рі виїхав з Харкова і брав участь у боях Української Армії. В рр. 1919-1920 був в Першому Зимовому Поході й був нагороджений орденом Залізного Хреста. Військову службу в армії Української Народної Республіки закінчив в ранзі сотника, приймаючи участь в арергардних боях при вступі Уряду і Армії УНР на Збруч 21 листопада 1920 р.

Після двоохрічного інтернування в Польщі переїхав М. Зайцев до Чехословаччини, де в Празі закінчив студії в Чеській Політехніці та 26 червня 1924 р. одержав титул інженера. По закінченні студій приступив до праці як асистент в Українській Господарській Академії в Подєбрадах в ЧСР, де працював в рр. 1924-1935 як лектор, а потім доцент і керуючий катедрою.

В роках 1935-1936 був керівником продукції у фірмі "Екстракціон Мерз" в Брні в ЧСР, а в роках 1937-1945 був шефом-хеміком однієї з найбільших фірм у Чехо-Словаччині, "Космос Верке", Часлав — продукція олій, маргарину, мила, глаперину, штучного меду і ін.

По закінченні Другої світової війни в 1945 р. повертається М. Зайцев до академічної праці як професор Українського Технічно-Господарського Інституту в Регенсбурзі-Мюнхені, Німеччина, де був керівником кафедри Хемічної Технології та довголітнім проректором цього ж Інституту аж до виходу до ЗДА в 1951 р. Під час перебування в Німеччині був консультантом фірми "Norddeutsche Glyzerin und Fettsauren Fabriken," Ham-burg.

Проф. М. Зайцев здобув в 1957 р. докторат технічних наук УТГІ, а в ювілейному 1962 році УТГІ надав йому титул доктора гоноріс кавза.

(Далі буде)

В роках 1935-1936 був керівником продукції у фірмі "Екстракціон Мерз" в Брні в ЧСР, а в роках 1937-1945 був шефом-хеміком однієї з найбільших фірм у Чехо-Словаччині, "Космос Верке", Часлав — продукція олій, маргарину, мила, глаперину, штучного меду і ін.

По закінченні Другої світової війни в 1945 р. повертається М. Зайцев до академічної праці як професор Українського Технічно-Господарського Інституту в Регенсбурзі-Мюнхені, Німеччина, де був керівником кафедри Хемічної Технології та довголітнім проректором цього ж Інституту аж до виходу до ЗДА в 1951 р. Під час перебування в Німеччині був консультантом фірми "Norddeutsche Glyzerin und Fettsauren Fabriken," Ham-burg.

Проф. М. Зайцев здобув в 1957 р. докторат технічних наук УТГІ, а в ювілейному 1962 році УТГІ надав йому титул доктора гоноріс кавза.

(Далі буде)

ПЕРЕСТОРОГА К. КЕЛЛІ

Директор Еф-Бі-Ай Кларенс Келлі признав відверто, що країна залита хвилею комуністичних шпигунів та що їх дуже важко поборювати, бо вони мають модерну апаратуру та зв'язки. Келлі домагався нових фондів для збільшення персоналу Еф-Бі-Ай.

Now in English!
THE BOOK OF VLES
(VLES KNYHA)
A Pearl of Ukrainian
Antiquity — illustrated

Also — read about Kiev's 1500th anniversary!

KIEV: ITS ORIGIN AND DEVELOPMENT (473-1973)
14 pages — \$1.00
Order from: Vlessiana
Box 422
Dublin, Ohio 43017

ДИВНІ ВІДКРИТТЯ ПАРАПСИХОЛОГІЇ

Парапсихологія — це сьогодні вже дуже розвинута наука про явища, які годі пояснити сприйманням п'ятого людських органів чуття, а саме зору, слуху, смаку, нюху і дотику. В англійській мові на це є термін ESP - Extrasensory Perception. Про людину, яка знає або вгадує щось, чого не можна зловити нормально п'ятьма органами чуття, звикли говорити, що вона має "шосте чуття", "шостий зміс", наприклад, щодо приходу людини в дім, щодо смерті небаченої і віддаленої особи подібних явищ, які ми зevamo чудами, або резигнуємо з їх вяснення, бо вони невідміщаються в нормальні явища.

Накопичення таких безспірних, а не вяснених явищ, що їх доводилося пережити майже кожній людині на протязі її життя, привело до народження різних забобонів, суевір, воно було неподільною царипою ворожок і чаклунів, астрологів і різних магів. В оте царство див і загадок рапробувала вступати наука вже давно, але щойно найновіші технічні вивіювання в формі різних апаратів до записування коливань мозку з непомітних очок фізич-

них змін у людському тілі вможливили науці зробити деякий поступ та станути на дещо твердшому, тобто науковому ґрунті.

Як не дивно, а саме в Соевєтському Союзі, в країні, що заперече існування душі, парапсихології присвячено найбільше уваги. Можливо, що в основі цих намагань лежить спроба розбити повністю міт про людську душу і вказати на міцні основи матеріалістичного світогляду. У всякому разі західні вчені відкрили, що на цьому полі вони залишилися позаду. Так стверджує, наприклад, американський психолог д-р Л. Вотсон у творі "Природна історія надприродного". Саме в творі Вотсона знаходимо багато даних про дослідження на полі парапсихології в СССР. Отже там існує окремий Інститут Парапсихології, який на протязі багатьох років веде інтенсивні експерименти в ділянці парапсихології, а головно телепатії, тобто передачі на віддалі думок на зразок рапробувала вступати наука вже давно, але щойно найновіші технічні вивіювання в формі різних апаратів до записування коливань мозку з непомітних очок фізич-

Веселих Свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року Родині, приятелям, Членам Виконавчого Комітету УРС, Членам Контрольної Комісії, Головним Радним, Редакторам "Народної Воли" та всім членам УРС бажають

КАТЕРИНА І МГР. МИКОЛА ДОМАШЕВСЬКІ
З СИНАМИ: ВАСИЛЬКОМ І ЛЮБКОМ

Виконавчому Комітетові, Контрольній Комісії, Головній Раді і Редакції "Народної Воли" та всім членам 93-го відділу УРС Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року бажає

УПРАВА 93-го ВІДДІЛУ ІМ. ІВАНА ФРАНКА В ШИКАГО
С. Дубовик, голова, А. Іванів, заст. голова,
Проф. Ю. Степовий, рекордний секретар,
Мгр. М. Домашевський, фін. секретар

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! СЛАВІТЬ ЙОГО!

Виконавчому Комітетові УРСОюзу, почесним членам Виконавчого Комітету, Контрольній Комісії, Головній Раді, всім членам 317 відділу ім. С. В. Петлюри, всім членам УРСОюзу, та всім людям доброї волі до УРСОюзу, — Веселих Свят та Погідного Нового Року широ бажає

УПРАВА 317 ВІДДІЛУ УРСОЮЗУ В ШИКАГО, ІЛЛ.
Голова: С. Тарасенко Рек. секр. Д. Кіреєв
Фін. секр. Г. Шкребець

"Альбом про Кобзу"

(Монументальна праця про кобзарське мистецтво)

**ІЗ ДИРИМ ПРИВІТОМ!
КОВЗАР**

Павло Конопленко-Запорожець

1053 Alfred Av. Winnipeg. R2X-0V5
CANADA

о. Лев Островський

ІХНІЙ МЕСІЯ НЕ ПРИЙШОВ

Ще кілька років тому даремно треба було б шукати нам на картах Палестини, чи теперішньої держави Ізраїля назви місцевості Масада. Однак у той час, коли Преч. Діва Марія народила в Вифлеємі світові Спасителя, обіцяного Месію, Масада була особливо знана кожному жидові; вона була славна по всіх тогочасних країнах, а в історії римської імперії наводила острах римським цесарям. Майже ніхто з останніх не знав про мале, бідне містечко Вифлеєм, але кожний з них знав Масаду, бо це була одна з найсильніших оборонних фортець того часу.

Твердіння Масада на ті часи була такою славною, як під час Першої світової війни французька твердиня Верден, або під час Другої світ. війни Монте Касіно. Про Масаду розходила тоді слава по всьому світі, а кожний жид був гордий, ізза цієї славної твердині.

Треба додати й те, що коли, з наказу римського цесаря Августа св. Йосиф з Марією, разом з іншими земляками спішили до Вифлеєму, щоб записатися до того ж Вифлеєму поспішали також вояки і мешканці фортеці Масада, яка була положена не за цілих 30 миль на південний схід від Вифлеєма.

Незначне, маленьке містечко Вифлеєм і слава твердиня Масада увійшли в історію, бо в обох плакалось надії на прихід обіцяного Месія. Однак між ними є засадливі різниці: Вифлеєм перейшов в історію світу, як символ життя, а Масада стала символом трагічних людських страждань і смерті. Незабаром після народження Спасителя, Господа Ісуса Христа, вона зникла з поверхні землі й єдина пам'ятка про неї з'явилась аж в наші часи, кілька літ тому назад.

Але ще заки перейдемо до того, що сталося з цією твердинею кілька літ тому, вернімось до того часу, коли у Вифлеємі народився Син Божий.

Жидівська історія подає нам імена кількох королів Іродів. Найбільш відомі з них, — це Ірод Великий, під час панування якого народився Ісус Христос. В св. Письмі згадується про нього, що "чигав на життя Божого Дитяти". Він вмер, коли Ісус, разом — Матір'ю і св. Йосифом жили "на вигнанні" в Єгипті.

Третій, що нас цікавить — це внук Ірода Великого, — Ірод Агрипа, що виступає в Діях св. Апостолів, що за-

мучив ап. Якова і ув'язнив ап. Петра.

Четвертий останній з тієї родини — то Ірод Агрипа II, про якого згадується в Діях св. Апостолів, з часів ув'язнення ап. Павла і який на сторінках історії позначений як співпрацівник з римлянами в часі збурення Єрусалиму, в липні-серпні 70 року. Про це знищення передрік Господь Ісус Христос, кажучи, що: "не залишиться з міста каменя на камені".

Вертаючись до часів, коли в Вифлеємі народилось Божо Дитятко, королем був тоді, Ірод Великий, який здобув славу своїми мордуваннями; він замордував не лише невинних дітей в околиці Вифлеєма, але навіть власну жінку і синів. Засівши на троні за поптерям римлян і будучи слухняним знаряддям римлян, він був зненавиджений жидівським народом, бо він будував в країні твердині, обсаджуючи їх сильними римськими залогами, за допомогою яких тримав усіх у страшиному терорі. Одна з поміж таких фортець була Масада. Побудована на високій каменістій площині, оточена потужними мурами і вежами, забезпечена великими збірниками води і харчами — вона могла оборонитись під час облоги навіть до трьох літ. Ті особливості дали їй славу "непереможної" і тому мала вона велике значення, не тільки для жидівського народу, але й для світової політики римської імперії.

Запитання: Чи Христос Спаситель знав про цю твердиню? Напевно знав хоч сьогодні важко сказати чи був він у ній, бож за часів Його вчительської діяльності вона була обсаджена римським гарнізоном.

Укріплення Масади переживало різні періоди, переходячи з рук до рук переважно під час частих жидівських бунтів і заворушень вже по смерті Христа Спасителя.

Один з тих періодів був дуже цікавий. Як відомо з св. Письма, жидівський нарід в особі Ісуса Христа не визнав обіцяного Месію. Він чекав на Месію — вождя, який мав би попровадити нарід до війни з римським окупантом, щоб висести його до слави за часів великих царів Давида й Соломона. Для них, Той хто народився в стаєнці, хто пізніше був засуджений і розп'ятий на хресті, — не міг бути обіцяним Месією.

(Далі буде)

ПРАКТИЧНА ВСЯЧИНА

Як здобути приязнь людей

Цієї штуки, здається, не можна нікого навчити, бо вона залежить від вдачі і характеру людини, але всеж доктор Гікс з Американського Інституту Родинних Зв'язків дає таких 10 заповідей для всіх, кому важко знайти себе в товаристві. 1. Виявіть пошану для других. Не поводіться як сноб, омийте сплетень і зокрема не будьте злобні. Кажіть, що думаете, і так поводіться. 2. Не просіть за часто в других допомоги, чи позички. 3. Відноситься з увагою до поглядів інших, бо згодом переконаєтеся, що в багатьох випадках ви не мали рації, бо не знали різних тактів. 4. Додержуйте слова, бо люди пам'ятають про ваші обіцянки і порівнюють їх з вашими ділами. 5. Слухайте уважно, коли хтось до вас щось говорить, бо

цим виявляєте до даної особи пошану. Ваша найбільша чеснота і подвиг-коли дасть партнерові довести до кінця його думку. 6. Жалі і нарікання — це найпечніший шлях втратити приятеля. Кожний має своїх жалів і болів, як кажуть, по вуха. 7. Знайте свої слабкі сторони, і тож не вибігайте ковзаннями на тоненький лід, бо проломитеся. 8. Виявляйте дружню співпрацю, а успіхи не приникуйте виключно собі, тільки цілому гуртові. 9. Не розвивайте в собі почуття підозри, бо вона розідає всяку дружбу і нищить найміцнішу приязнь. 10. Завжди не забувайте сказати: Дякую! Спасибі! І не забувайте про золоту засаду: Не робіть другому того, що вам неміле. Це перша передумова, щоб здобути приязнь і пошану до вас щось говорить, бо між людьми.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ В ЦЬМ СИЛЬНІМ І ПЕВНІМ БАНКУ

PENN SECURITY BANK

AND TRUST COMPANY

Чому б Вам не полагоджувати своїх банкових справ в цьому сильному банку, де є багато місця для Ваших автомобілів?

5% Paid on Certificates of Deposit
4% Interest Paid on Saving Accounts
DEPOSITS GUARANTEED UP TO \$15,000

Member Federal Deposit Insurance Corporation
522 - 528 CEDAR AVE. SCRANTON, PA. 18505

ДОБРІ НОВИНИ

для тих, що висилають ДАРУНКИ СВОЇМ РІДНИМ В СССР В спільному договорі з ВНЕШПОСИЛТОРГОМ в МОСКВІ ми є єдине офіційне представництво в ЗДА

PODAROGIFTS, INC.

повідомляє про фактичну знижку в цінах на ПІЛЬГОВІ СЕРТИФІКАТИ РУБЛІВ

Пригадуємо також нашим клієнтам висилати замовлення тепер на автомобілі для доставки їх на весну. Можна замовляти такі моделі:

ЖІГУЛІ ВАЗ - 2101
ЖІГУЛІ ВАЗ - 2102 - Стейшен Вегон
ЖІГУЛІ ВАЗ - 2103 - Новий модель
МОСКВІЧ 408 - ІЕ
МОСКВІЧ 412 - ІЕ
МОСКВІЧ — Стейшен Вегонс — 426, 427
ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗАЗ - 968

а також **МОТОЦИКЛІ, ХОЛОДИЛЬНИКИ, МАШИНИ ДО ПРАННЯ, ТЕЛЕВІЗІ, ФОТОГРАФІЧНІ АПАРАТИ, МЕБЛІ, МАШИНИ ДО ШИТТЯ.**

Також убрання, матерії, фурта, годинники і споживчі товари.

ПОДАРОГІФТС, Інк. — є ЄДИНОЮ фірмою в ЗДА, яка пересилає ДАРОВІ СЕРТИФІКАТИ через ВНЕШПОСИЛТОРГ без піяких посередників, банків і т. п.

ПОДАРОГІФТС, Інк. — є ЄДИНОЮ фірмою в ЗДА, яка предьявляє доказ доставки товарів згідно з умовою з ВНЕШПОСИЛТОРГОМ.

Для вигоди наших клієнтів замовлення можна робити в котрійнебудь з наших філій:

- Globe Parcel Service, Inc.
723 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
- Package Express & Travel Agency
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
- Cosmos Parcels Express Corp.
488 Madison Avenue, New York, N. Y. 10022

або безпосередньо в нашій головній конторі:

PODAROGIFTS, INC.

240 Fifth Avenue
New York, N. Y. 10001.
(Between 27 and 28 sts.)
Telephone: 212-685-4537

Відкрито щодня за винятком неділі до 5 вечері.

ЩИРЕ ГУЦУЛЬСЬКЕ ЗАПРОШЕННЯ

Українське Гуцульське Товариство "Черемош" у Філадельфії, Па., запрошує щиро й сердечно на свою Традиційну Новорічну Забаву і Коляду в суботу, 25 січня 1975 р. у Вірменській Церковній Залі при 101 Ashmead Rd., Cheltenham Ave., чотири блаки на захід від Rising Sun Ave., по Levick Street.

Початок в 8:30 ввечері, а кінець — 2-га по півночі.

Програма — різноманітна при оркестрі п. Сухара і гуцульській з Бофала п. Мочерняка. Вступ на залу \$5.00 від особи, а від студентів \$3.00.

Холодний і гарячий буфет заповнений.

Просимо гостей резервувати собі місця по 10 осіб коло одного стола телефонічно: 722-8262, Д. Ткачук.

Ще раз всіх щиро запрошуємо на забаву, а на забаві щиро всіх вітаємо!

Управа Українського Гуцульського Т-ва "Черемош" у Філадельфії, Па.

Шановні Батьки! Ізучи за традицією попередніх літ, зимові місяці уважаються "Місяцями дитячої й молодечої книжки". Не забувайте, що рідна книжка — це духовий корм, якого нічим заступити не можна, якщо хочете виховати своїх дітей в любові до себе самих, своїх предків і свого народу. Тільки рідна книжка — збереже душу молодого читача при своєму народі, своїй культурі та рідній традиції!

ПАМ'ЯТАЙМО: ЯКЩО МИ ЗАНЕДБАЄМО НАШІ УКРАЇНОЗНАВЧІ ШКОЛИ СЬОГОДНІ — ЗАВТРА НЕ БУДЕ УКРАЇНСЬКОГО ОРГАНІЗОВАНОГО ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД УККА ФІНАНСУЄ УКРАЇНСЬКІ ЗАГАЛЬНІ ВНУТРІШНІ І ЗОВНІШНІ ОБОРОННІ ДІ НАШОЇ СПІЛЬНОТІ. СПОВНІТЬ І ВИ СВІЯ ГРОМАДСЬКИЙ ОБОВ'ЯЗОК ТА ВИШЛІТЬ СВІЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК НА АДРЕСУ:

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA
302 West 13th Street
New York, N. Y. 10014

1910 - 1975

NARODNA VOLYA

English Supplement

Organ of the Ukrainian Workingmen's Association

SCRANTON, PENNSYLVANIA 18503

JANUARY 9, 1975.

No. 2.

SEASON'S GREETINGS

The Executive Board, Auditing Committee and Supreme Council of the Ukrainian Workingmen's Association, extends Season's Greetings to all who celebrate the Christ Child's birth according to the Julian Calendar. May your holiday season be bright and blessed and may the New Year be a healthy and prosperous one.

UWA Executive Committee

PRONKO TO PLAY WITH ALL-STATE BAND IN PITTSBURGH

Gerald R. Pronko, son of Mr. and Mrs. Jerry Pronko, 710 West Grove Avenue, Clarks Summit, Pa., has been selected to participate as a clarinetist, with the Pennsylvania All-State Band when it presents its concert on Friday, January 10th, in Pittsburgh, Pa. at the Pittsburgh Hilton. Pronko will

GERALD R. PRONKO
... With State Band

leave for Pittsburgh on Wednesday, January 8th where he will rehearse for the concert with other members of the band. Gerald is a senior at Abington Heights, High School, and attended District Band in 1973, 1974, and 1975. He was selected for Regional Band in 1974 and highlights his high school career with the State nomination. He is also a member of the Crystal Band of Scranton and Masada, a jazz-rock group well known in the Abingtons. He is a member of St. Michael's Ukrainian Orthodox Church, Ukrainian Orthodox League and St. Michael's Ukrainian Folk Dancers. He is a member of Branch 218, Ukrainian Workingmen's Association.

Pronko was a member of the U. S. Collegiate Wind Band, directed by Prof. Al G. Wright of Purdue University, which toured Europe during the past summer giving concerts in such noted cities as Munich, Vienna, Paris, Amsterdam and London.

UKRAINIAN ZOOLOGIST NAMED PROFESSOR EMERITUS

Dr. George Lubinsky, of the department of zoology, becomes professor emeritus in the Faculty of Science, University of Manitoba after retiring recently.

Dr. Lubinsky was born in Kiev, Ukraine, where he earned a degree in medicine. He was senior research worker in Hygiene and in 1940 obtained his Candidacy in Biological Sciences. At the end of the war he was attached to a ship.

NICOLA SYMCHYSHYN IN BENEFIT PERFORMANCE

On Sunday, November 24, 1974 — the YMCA Opera Theatre of Hollywood presented Giacomo Puccini's opera "Madama Butterfly" — at Plummer Park's Fiesta Hall. The three-act opera went on smoothly, Mario Leonetti being the general director.

Margery Brown gracefully made the change from a fifteen-year-old Cio-Cio-San to a mature Lorraine L'Esperance was concerned Suzuki. Her voiced she would have matched her gatural lower unpleasant tones with the high ones.

HELP A YOUNGSTER FURTHER HIS EDUCATION

MAKE A CONTRIBUTION TO THE IVAN FRANKO SCHOLARSHIP FOUNDATION

BENEFIT CONCERT - MANOR JUNIOR COLLEGE

Members of "Prometheus" Choir, and Manor Junior College Choir will present "Christmas Around the World". These two Choirs under the energetic leadership of Mr. Michael Diaboha, the music lecturer at Manor Junior College, and by the accompaniment of pianist Miss Halia Mazurok will present a Selection of Christmas Carols in the Ukrainian and English Languages, Sunday January 19, 1975 at 4:00 p.m. at the Auditorium of Manor College, at Fox Chase Road and Forrest Ave., Jenkintown, Pa. — Do-

nation: \$3.50 (for adults) Reserved: \$5.00, Students: \$2.50. We invite cordially all Ukrainian people to come to this Festival of Ukrainian Christmas Carols together with their families, friends and neighbors in order to recall to their memory these good old times, when we together as one great family were caroling and thus glorifying the newly-born Divine Child of Bethlehem, in our Native Country. We can assure you, that you will spend a happy and glorious time listening to the beautiful melodies of our wonderful Ukrainian Carols.

NEW MAP OF UKRAINE PUBLISHED

Orel Limited in Winnipeg has published a new political-administrative map of Ukraine. Printed in full colour, the map is available in three sizes:

- 3/4 size 30" x 54",
- 1/2 size 21" x 36", and
- 1/4 size 11" x 18".

The map highlights the administrative divisions, drainage areas, road and rail networks and the Ukrainian ethnographic boundaries. All cities, towns and villages are shown in their actual shape as seen from above.

This map of Ukraine fulfills

a very necessary function in the school systems (public and Ukrainian), in research centers, for tourists planning tours of Ukraine and for home reference and decoration.

The map was produced by Mr. Andrew Okrusko, currently employed as a mapping consultant in California, with the ethnographic assistance of Professor Oleh Gerus Ph.D., University of Manitoba.

To place your order or for more information write to:

OREL LIMITED,
P. O. Box 722,
Winnipeg, Manitoba
R3C 2K3

MISHANKA

Recently a new game for Ukrainians appeared on the market. Mishanka, a game similar to the English "Scrabble", is a cross-word type game in the Ukrainian language. Produced by Ethno-Ukraine in Chicago, Illinois, it is the first of its kind — an educational, yet completely competitive and entertaining game, for Ukrainians young and old.

The idea is not new. The clear and resonant. He was the most outstanding, and his golden voice resembles that of the beloved Jussi Bjoerling in tone production.

George Cayley, as the Bonze, was convincingly angry and authoritarian. His unusual character of a strong Bonze gave him authority along with his resonant voice and mimic. Garcia Garson portrayed convincingly a warm Sharpless.

Carlos Cristi (student of maestro Zavatti), who was the most experienced, created vocally and with gestures a comic Goro.

The lighting, sets, and costumes, by Rick Davis and Mario Leonetti — set an authentic Japanese aura.

A. Z. Didenko

AND STILL THEY SUFFER...

ZORYAN POPADYUK

Sentenced to 3 years imprisonment, 3 years exile

The Ukrainian Herald reported in the Spring of 1974 that Zoryan Popadyuk had been sentenced sometime in 1973 to seven years imprisonment and three years of exile. As a student at the University of Lviv, Popadyuk had been the editor of Postup (Progress), an illegal student journal. It is assumed that he was arrested during the KGB drive in 1972-1973 during which hundreds of students and teachers at the University of Lviv were dismissed or arrested on charges of Ukrainian nationalism and "anti-Soviet" activity.

VASYL RUBAN

Sentenced to an undetermined stay in a psychiatric hospital

Vasyl Ruban is a poet-symbolist, born in 1942 in Kiev Region. He took to writing poetry while in secondary school. For a time he studied at the University of Kiev in the department of philology. The most recent issue of the Ukrainian Herald, Vols. 7-8, reported that Vasyl Ruban was arrested and tried in 1973 and was sentenced to imprisonment in a psychiatric hospital.

IRYNA SENYK

Sentenced to 6 years imprisonment, 5 years exile

Iryna Senyk was 21 years old when she first became acquainted with Soviet concentration camps. Arrested in 1944 for her participation in the Ukrainian resistance movement, she spent the next ten years in the hard-labor camps of Siberia and the Mordovian ASSR. Sometime during her

the game is complete, for Ethno-Ukraine the work has begun anew. Advertising and marketing Mishanka in the Ukrainian community is difficult. But orders for the game have been significant in the last year, and during the holiday season many more are expected because the game is an excellent gift idea. If Mishanka is financially successful, Ethno-Ukraine plans to expand its production to other games and possibly hobbies. The accent will be on the educational aspect of the games. Mishanka itself is unique in that it can be played by youngsters old enough to read and write, teenagers, people in their twenties and thirties and older. The quality and difficulty of play depends only on the players themselves.

Mishanka can be ordered by mail. Write to:

Ethno-Ukraine
P. O. Box 48175
Niles, Illinois 60648

The cost of one set is: in the U. S. A. — \$10.85; in foreign countries — \$11.30. Postage is included in the price, and delivery can be expected within two weeks of the receipt of the order. All orders must be prepaid unless of an institutional nature.

imprisonment she contracted tuberculosis of the spine. In the early 1960's, Iryna Senyk was allowed to return to Ukraine and settle in Ivano-Frankivsk. Though she was politically rehabilitated, she received no compensation for her unjust ten-year imprisonment, nor for the loss of her health.

Not much is known about Iryna Senyk immediately after her return from imprisonment and exile. Some sources describe her as a poetess and writer, though it seems that none of her works have appeared in print. She became identified with the current oppositionist movement among Ukrainian intellectuals when The Ukrainian Herald listed her name among those signing a letter to government officials protesting the arbitrary re-imprisonment of Svyatoslav Karavansky and the violation of legality at political trials. According to a later issue of The Herald, in June 1970 the KGB tried to tie her in with the case of the historian Valentyn Moroz, for immediately after his arrest she was among those who apartments were searched and who were subjected to interrogation.

Little was known about the circumstances under which Iryna Senyk was arrested again, in October 1972. The Russian "samizdat" journal Chronicle of Current Events suggested that the reason for her arrest may have been the fact that during a search of Vyacheslav Chornovil's apartment the KGB found a number of Iryna Senyk's poems, written in the camps. In early 1973, however, in a rare instance of press coverage of a political trial, an Ivano-Frankivsk paper gave the details of her case. According to the account, she had been sentenced to a six-year prison term and five years of exile for "anti-Soviet activity." The correspondent first presented the background of her nationalist activity and previous imprisonment (without mentioning her rehabilitation), then listed and expounded upon her "crimes": writing poems and passing them on to acquaintances, expressing in conversations and in letters "dissatisfaction" with Soviet society, reading "anti-Soviet" literature, and criticizing the Party's nationality policy. She was also found guilty of associating with Vyacheslav Chornovil and Valentyn Moroz and of defending Svyatoslav Karavansky.

The account of Iryna Senyk's trial, though barely rising above the level of a vulgar personal attack on her, does establish the flimsiness of the charges and evidence against her; it also accurately describes the level of "legality" of all political trials in Ukraine. It is for good reason that most of them are closed and unpublicized.

Iryna Senyk is now in a hard-labor camp for female political prisoners near Barashevo, Mordovian ASSR, in the Russian Federation.